

مطالعه‌ی عوامل مرتبط با نابهنگامی ازدواج در بین جوانان ایرانی در آستانه ازدواج؛ مطالعه موردی سال ۱۳۹۳

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۳/۲۱

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۴/۰۸

کد مقاله: ۶۹۱۶۰

سحر حسینخانی هزاوه*^۱

چکیده

ازدواج به عنوان یکی از عناصر تاثیرگذار بر اصلی‌ترین مولفه‌ی جمعیتی از جایگاه ویژه‌ای در مطالعات جمعیتی برخوردار است. زودهنگامی یا دیرهنگامی ازدواج، موجب کاهش یا افزایش میانگین سن ازدواج و تغییر طول دوره و میزان باروری خواهد شد. روش تحقیق در این پژوهش، تحلیل ثانویه می‌باشد. برای گردآوری داده‌ها از پرسش‌نامه و داده‌های استخراج شده توسط پژوهشکده آمار استفاده شده است. پرسش‌نامه‌ها شامل تعدادی سؤال باز و بسته می‌باشد. در بررسی انجام شده توسط پژوهشکده آمار، برای هرجنس، پرسش‌نامه جداگانه طراحی شده است. زمان انجام آمارگیری، اول تا پانزدهم شهریور ۱۳۹۳ بوده است. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار SPSS و آزمون رگرسیون لجستیک چندوجهی برای ارتباط متغیرهای مستقل با وابسته استفاده شده است. بر اساس یافته‌ها از دوازده فرضیه پژوهش، یازده مورد تأیید شده است. نتایج نشان می‌دهد، شانس ازدواج دیرهنگام در زنان شهری بیشتر از زنان روستایی است. همچنین شانس ازدواج دیرهنگام برای مردان و زنان شاغل بیشتر از مردان و زنان غیر شاغل می‌باشد، شانس ازدواج دیرهنگام زنان با تحصیلات بالا، بیشتر از زنان با تحصیلات پایین می‌باشد. یافته‌ها حاکی از آن است که با بالا رفتن درآمد زنان، شانس ازدواج دیرهنگام آن‌ها نیز بالاتر می‌رود.

واژگان کلیدی: نابهنگامی ازدواج، اقتصاد، اشتغال، تحصیلات، سال ۱۳۹۳.

۱- کارشناسی ارشد جمعیت‌شناسی، دانشگاه علامه طباطبایی، دانشکده علوم اجتماعی، ایران، تهران.
sahar.hoseinkhani1992@gmail.com

۱- مقدمه

ازدواج یکی از مهم‌ترین پدیده‌های اجتماعی، فرهنگی و زیستی است که هم متأثر از تغییرات جامعه و هم تاثیرگذار بر آن می‌باشد. در این زمینه آلن ژید ضمن بیان این نکته که در تمامی آداب، مراسم و وقایع اساسی زندگی انسان، ازدواج از اهمیت خاصی برخوردار است، معتقد است که: «هم از نظر فرد، هم از دیدگاه زیستی و هم از منظر اجتماعی هیچ نهادی نیست که همانند آن جهانی و از نظرغایت پایدار باشد. از اینرو هیچ نهادی همانند آن تحت تأثیر دگرگونی‌های اجتماعی قرار نمی‌گیرد.» (صادقی و دیگران ۱۳۸۶: ۸۴). زمان وقوع ازدواج (سنی که ازدواج در آن اتفاق می‌افتد)، تأثیر بلافصل و بدون واسطه‌ای را بر باروری اعمال می‌کند. معمولاً ازدواج‌های زودهنگام با میزان باروری ارتباط مستقیم دارند. ازدواج زودهنگام با فرزندآوری زودهنگام همراه است؛ و مهم‌ترین هدف ازدواج زودهنگام در کشورهای درحال توسعه فرزندآوری می‌باشد. ازدواج دیرهنگام به طور مستقیم بر کاهش باروری اثر می‌گذارد و همچنین به کاهش تعداد سال‌های موجود برای بچه‌دار شدن نیز منجر می‌شود. دیرهنگامی ازدواج زنان به دلیل تحصیلات، آموزش مهارت‌های شغلی و اشتغال، در رقابت با زمان ازدواج و فرزندآوری قرار می‌گیرد. (جنسون^۱ و تورنتون^۲، ۲۰۰۳: ۱۰). ازدواج به صورت دیرهنگام می‌تواند تبعات مختلفی را به همراه داشته باشد. مهم‌ترین اثر آن از منظر جمعیت‌شناختی، ایجاد دگرگونی درالگوی زاد و ولد است. کاهش فراگیر باروری در کشورهای مختلف از جمله ایران، بیشتر نتیجه‌ی ازدواج دیرهنگام است. علاوه بر این، ازدواج دیرهنگام می‌تواند، ساختار خانواده، تعامل اعضای آن با یکدیگر و الگوی رفتاری افراد خانواده را از طریق دگرگونی در چرخه‌ی زندگی خانوادگی متأثر سازد. برای تعدادی از جمعیت‌شناسان، سن ازدواج یک واحد ارزشمند و قابل توجه است؛ زیرا یک پیوند زمانی بین ازدواج و شروع فرزندآوری وجود دارد. نوسانات، الگوی ازدواج به ویژه سن ازدواج برای جمعیت‌شناسان، پدیده‌ای بسیار ارزشمند است. هدف اصلی این پژوهش، مطالعه نابهنگامی ازدواج که به صورت (بهنگام، زودهنگام، دیرهنگام) در بین ۱۲۸۵۸ نفر از جوانان در آستانه ازدواج سال ۱۳۹۳ سراسر کشور می‌باشد. در بخش نظریه‌های اجتماعی، هنجارهایی وجود دارد که نابهنگامی ازدواج را تبیین می‌کند.

در نظریه‌های جامعه‌شناختی، به تأثیر عوامل اجتماعی و ساختاری در تعیین سن ازدواج پرداخته می‌شود که با تغییر در ارزش‌ها و تمایلات و تغییر سبک زندگی افراد، زمان ازدواج آن‌ها نیز تغییر پیدا خواهد کرد. نوسازی، توسعه فناوری و تغییر در شرایط اجتماعی و فردی در نابهنگامی و تغییر سن ازدواج مؤثر می‌باشند. در بخش نظریه‌های جمعیتی، دیدگاه جمعیت‌شناسی در زمینه سن ازدواج را بیشتر می‌توان با نظریه، گذار جمعیتی دوم مطرح کرد؛ که با تغییر و دیرهنگامی در سن ازدواج، افزایش هم‌پاشی و طلاق مشخص می‌شود؛ و بر تأثیر هماهنگ عوامل اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و فناوری مدرن بر تغییر سن ازدواج تأکید دارد. بر این اساس این پژوهش در تلاش است تا به این سؤال اصلی پاسخ دهد که: نابهنگامی ازدواج (زودهنگام، دیرهنگام، بهنگام) در پاسخگویان مورد مطالعه چگونه است؟ با توجه به سؤال اصلی پژوهش مفروضه‌های تحقیق حاضر از این قرار است:

۱. بین وضعیت اشتغال و نابهنگامی ازدواج رابطه وجود دارد.
۲. به نظر می‌رسد بین تحصیلات و نابهنگامی ازدواج رابطه وجود دارد.
۳. به نظر می‌رسد بین وضعیت درآمد و نابهنگامی ازدواج رابطه معناداری وجود دارد.

۲- روش تحقیق و حجم نمونه

در تحقیق حاضر با توجه به موضوع تحقیق، روشی که برای جمع‌آوری داده‌ها انتخاب گردید روش تحلیل ثانویه می‌باشد و از داده‌های پژوهشکده آمار ایران ۱۳۹۳ در سطح کشور استفاده می‌شود. در ایران داده‌ها و اطلاعات زناشویی توسط اداره ثبت احوال (از طریق ثبت وقایع حیاتی چهارگانه). مرکز آمار ایران (از طریق سرشماری‌ها)؛ و پیمایش‌های نمونه‌ای که توسط سازمان‌های مختلف صورت گرفته، ثبت شده است که در ادامه نحوه انتخاب داده‌ها و استفاده از آن‌ها مورد بررسی قرار می‌گیرد. حجم نمونه مورد بررسی توسط گروه پژوهشی طرح‌های فنی و روش‌های آماری پژوهشکده‌ی آمار ۱۲۸۵۸ نفر به دست آمده است.

۳- ضرورت انجام تحقیق

هرچند تاکنون مطالعات و پژوهش‌های متعددی در رابطه با ازدواج صورت گرفته است، اما دلیل ضرورت و تفاوت انجام این مطالعه نسبت به سایر مطالعات انجام شده، در این می‌باشد که در این بررسی تنها به سن ازدواج پرداخته نشده است. بلکه سن ازدواج به سه دسته زودهنگام، بهنگام و دیرهنگام تقسیم شده و در کل عنوان نابهنگامی ازدواج برای آن قرار داده شده است. نابهنگامی که از نظر پاسخگویان که احساس می‌کنند، بین سن ایده‌آل و واقعی ازدوجشان فاصله ایجاد کرده است؛ و عوامل اقتصادی، اجتماعی و جمعیتی که در شکل‌گیری این نابهنگامی ازدواج نقش داشته‌اند نیز مورد مطالعه قرار گرفته است. این بررسی

1 Jenson

2 Thornoton

به یک منطقه مشخص و محدود ختم نمی‌شود و نمونه‌ای در سطح کل کشور می‌باشد. نتایج این تحقیق می‌تواند برای سیاست-گذاران و برنامه‌ریزان امر ازدواج و نیز مجریان برنامه‌های کنترل و تنظیم جمعیت خانواده مفید باشد.

۴- تعاریف نظری پژوهش

۴-۱- ازدواج

خانواده مهم‌ترین نهاد اجتماعی و کوچکترین هسته جامعه است و از یک زن و مرد و فرزندان تشکیل می‌شود. اساس و رکن اصلی خانواده به عنوان زیربنای جامعه، ازدواج است. ازدواج یکی از مهم‌ترین رویدادهای زندگی انسان محسوب می‌شود؛ که نه تنها در سلامت جسمی و روانی فرد مؤثر است، بلکه نقش مهمی در ورود به دوره‌ی بزرگسالی برعهده دارد. از طرفی ازدواج پدیده‌ای مطلق و فارغ از بستر زمان و مکان نیست و در هر زمان و در هر جامعه چهره خاص دارد و با جامعه نیز دگرگون می‌شود. (ساروخانی ۱۳۸۷: ۱۳۸). عوامل اقتصادی و اجتماعی از مهم‌ترین علل ازدواج در جوامع مختلف محسوب می‌شوند. امروزه در ایران ماهیت و اشکال ازدواج و پیامدهای اجتماعی آن در خانواده و جامعه و به طور کلی الگوی همسرگزینی و نظام خانواده، ازدواج ناموفق، بالا رفتن سن ازدواج، تغییر در نگرش افراد و انتظاراتی که از زندگی مشترک دارند دچار مشکلات جدی شده است؛ که از جمله ناهنگامی سن ازدواج (زود هنگام، بهنگام، دیر هنگام) جوانان را می‌توان جز یکی از این مشکلات دانست. ازدواج مبنای تشکیل خانواده، یعنی اولین و مهم‌ترین واحد اجتماعی است. ازدواج یک مرد و زن و به دنبال آن تشکیل خانواده در بیشتر جوامع، مجوز اجتماعی پذیرفته شده لازم برای با هم زیستن و داشتن رابطه جنسی مشروع با یکدیگر جهت تداوم زیستی جمعیت است. با تشکیل این واحد، انجام یکی از وظایف مهم، فرزندآوری آغاز می‌شود. زمان ازدواج و تشکیل خانواده چرخه‌ی زندگی خانوادگی فرد را تحت تأثیر قرار می‌دهد. (محمودیان، ۱۳۸۳: ۲۸)

از آنجا که خانواده واحد اولیه جامعه را تشکیل می‌دهد و ازدواج پایه سازمان خانواده را شکل می‌بخشد، مطالعه جامعه به طور کلی و تا اندازه زیادی وابسته به مطالعه فرایندهای جمعیت‌شناختی، به ویژه سطوح و روندهای باروری یک جمعیت است. به دنبال تغییر در نظام هنجاری جامعه، تغییر در ارزش‌ها و گسترش شهرنشینی، رفع محدودیت در روابط بین دو جنس مخالف کاهش یافته که به نوبه‌ی خود بسیاری از الگوهای رفتاری، ارزش‌های مربوط به خانواده و هنجارهای موجود در جامعه را تحت تأثیر قرار داده است. (شیخی ۱۳۸۲: ۵۴-۵۳). خانواده امروزی از لحاظ ساخت و کارکرد و برخی ارزش‌های فرهنگی تمایلی به مشابهت با خصوصیات خانواده و ازدواج در جوامع صنعتی نشان می‌دهد. از نتایج نوسازی این است که سن ازدواج کم‌کم بالاتر می‌رود و پذیرش طلاق برای افراد آسان‌تر می‌شود که در ایران نیز در طول دوره‌های تغییر اجتماعی، تفاوت‌هایی بین واکنش‌های بلندمدت و کوتاه مدت در هنجارهای فرهنگی مثل ترجیحات برای ازدواج با خویشاوندان، انتخاب همسر بر اساس عشق و مطلوبیت ازدواج به وجود آمده است. (صدیقی اورعی: ۱۳۷۴، ۶۸-۶۲).

امروزه تحولات ناشی از توسعه یافتگی باعث تغییرات عمده‌ای در نظام خانوادگی گردیده است؛ که گسترش تحصیلات در ابعاد مختلف و شاغل شدن زنان در عرصه‌های اجتماعی می‌تواند از نمونه‌های بارز آن تلقی گردد. در نظام خانوادگی امروزی، توسعه تحصیلات زنان و پیشرفت تفکرات آنان باعث آگاهی یافتن این قشر از حقوق واقعی خود گردیده است. اهمیت رویداد اجتماعی ازدواج در تغییرات سریع همسررداری در طول و جریان نوسازی و توسعه جوامع مختلف، همیشه مورد توجه بوده است، چرا که تغییر در زندگی و نیازهای جدیدی که در طول زمان در جامعه ایجاد می‌شود موجب تغییراتی در کیفیت رفتارهای انسانی می‌گردد که به نوبه خود تغییراتی را در جنبه‌های مختلف زندگی خانوادگی نظیر زمان ازدواج و تداوم زندگی زناشویی ایجاد می‌کند و این امر ضرورت مطالعه مستمر و دقیق این واقعه حیاتی را در هر دوره زمانی و در جوامع مختلف، با بهره‌گیری از روش‌های مطالعاتی خاص ایجاد می‌کند. بررسی آمارهای ثبتی ازدواج در کشور (براساس آمارهای ثبت احوال کشور) طی پنج سال اخیر (سال‌های ۱۳۸۸-۱۳۸۳)

رشد ۲۳ درصدی را برای ازدواج نشان می‌دهد و این میزان رشد به نسبت جمعیت واقع در سن ازدواج که بیش از ۳۵ درصد جمعیت کشور را تشکیل می‌دهند رقم ناچیزی می‌باشد و علیرغم نفوذ اعتقادات مذهبی و ارزش‌های اجتماعی حاکم بر جامعه ایران، نگران کننده بوده و جای مذاقه و بررسی دارد (کاظمی پور ۱۳۸۵: ۲۳).

ازدواج به عنوان یکی از مقوله‌های تأثیرگذار بر اصلی‌ترین مولفه‌ی جمعیتی از جایگاه ویژه‌ای در مطالعات جمعیتی برخوردار است؛ بنابراین بیشتر مطالعات در سال‌های اخیر در کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته به تغییرات حاصل در زمان ازدواج و انتقال باروری می‌پردازند. (کاسترلاین: ۱۹۹۴).

نوسانات الگوی ازدواج برای جمعیت‌شناسان پدیده‌ای بسیار ارزشمند است. چنانکه ویلیام گود (۱۳۵۲) بر این باور است که همه این تغییرات در نقطه مشترکی با هم تلاقی می‌کنند که این نقاط مشترک عبارتند از ناهنگامی ازدواج، کاهش ازدواج‌های تنظیم شده، افزایش آزادی در انتخاب همسر به عقیده او پارامترهای ازدواج در جوامع مختلف به هم‌گرایی نزدیک می‌شوند

۲-۴- نابهنگامی ازدواج

ازدواج در سنی که دیرتر یا زودتر از سن مورد نظر خود فرد (زن / مرد) باشد. در واقع شکاف و فاصله بین سن ایده‌آل ازدواج و سن واقعی ازدواج فرد را شامل می‌شود. ازدواج بهنگام، ازدواجی است که پاسخ‌گویان تمایل داشتند در آن سن ازدواج کنند و بین سن ایده‌آل و واقعی ازدواجشان شکافی وجود نداشته است. در صورت وجود این فاصله یا شکاف ازدواج دیرهنگام و یا زودهنگام تصور شده است. این‌نگامی ازدواج در سه سطح زودهنگام، بهنگام و دیرهنگام سنجیده می‌شود. افرادی که تفاضل بین سن واقعی و ایده‌آل ازدواجشان منفی است، ازدواج زودهنگام داشته که با منفی ۱ و افرادی که تفاضل بین سن واقعی و ایده‌آل ازدواجشان مثبت است، ازدواج دیرهنگام داشته که با مثبت ۱ و افرادی که تفاضل بین سن واقعی و ایده‌آل ازدواجشان صفر باشد ازدواج بهنگام داشته که با صفر نشان داده می‌شود. این متغیر در سطح اسمی چندحالتی سنجیده می‌شود.

متغیرهای مستقل: متغیرهای مستقل در این تحقیق به متغیرهایی اطلاق می‌گردد که بر ازدواج اثر می‌گذارند که در قالب متغیرهای اقتصادی، اشتغال و تحصیلات طراحی شده است.

۳-۴- تعریف نظری درآمد و اشتغال

شغل: مجموعه فعالیت‌هایی که در یک دوره معین در مقابل آن مزدی پرداخته می‌شود. وضع فعالیت اقتصادی پاسخگویان طی یک سؤال چهارگزینه‌ای به شرح ذیل مورد پرسش قرار گرفت: این متغیر در سطح اسمی سنجیده می‌شود؛ و در نهایت به شاغل کد ۱ و غیر شاغل کد ۲ داده شده است.

۱. شاغل
۲. دانشجو یا محصل
۳. کمک در خانه‌داری
۴. در جست و جوی کار یا دنبال مقدمات ایجاد کار

به دستمزدها و حقوق‌هایی که از مشاغل مزدبگیری و حقوق‌بگیری به دست می‌آید به علاوه به پول بیکاری ناشی از سرمایه‌گذاری‌ها، معمولاً بهره‌ها یا سودها گفته می‌شود. (گیدنز، ۱۳۸۶: ۲۴۸) برای سنجش میزان درآمد به صورت زیر سؤال طرح شده است:

میزان درآمد ماهانه شما (در سؤال دیگر میزان درآمد همسران) چه قدر است؟ (سؤال بسته)
در اینجا به فاقد درآمد کد ۰، کمتر از یک میلیون تومان کد ۱؛ بین ۱ تا ۲ میلیون تومان کد ۲؛ بیش از دو میلیون کد ۳ داده شده است. این متغیر در سطح ترتیبی سنجیده می‌شود.

۴-۴- تعریف عملیاتی تحصیلات

میزان تحصیلات فرد و همسر او به صورت سؤال بسته (پاسخ‌های از قبل تعیین شده در سطوح مختلف تحصیلی) پرسیده می‌شود. در نهایت به (بی‌سواد، ابتدایی و راهنمایی) سطح تحصیلی پایین و کد ۱، به (متوسطه، دیپلم و فوق دیپلم و حوزوی) سطح تحصیلی متوسط و به (لیسانس، فوق لیسانس، دکترا) سطح تحصیلی بالا و کد ۳ داده شد. این متغیر در سطح ترتیبی سنجیده می‌شود.

۵-۴- اقتصاد

برای سنجش این متغیر در پرسش‌نامه از پاسخگویان خواسته شده که برخورداری یا عدم برخورداری خود از وسیله نقلیه و انواع رایانه را که در سؤال آمده مشخص نمایند؛ و با پاسخ‌های به دست آمده شاخصی بعنوان رفاه اقتصادی محاسبه شد. متغیر شاخص رفاه اقتصادی از ۴ سؤال تشکیل شده است؛ که عبارت‌اند از خودرو، لپ‌تاپ، نوت‌بوک و تبلت. افرادی که دارای خودرو بودند، ضریب ۵ گرفته‌اند، کسانی که تبلت داشتند، ضریب ۲، کسانی که لپ‌تاپ داشتند، ضریب ۲ و کسانی که نوت‌بوک داشتند، ضریب ۲؛ و فردی که دارای هر ۴ وسیله (خودرو، لپ‌تاپ، نوت‌بوک و تبلت) بوده‌اند. ضریب ۱۱ می‌گیرند و افرادی که هیچ‌کدام از آن‌ها را نداشته است، ضریب صفر می‌گیرد؛ بنابراین دامنه‌ی شاخص از ۰ تا ۱۱ می‌باشد. شاخص رفاه پایین زیر ۳، شاخص رفاه متوسط ۳ تا ۷ و شاخص رفاه بالا، بالای ۷ می‌باشد.

این متغیر در سطح ترتیبی سنجیده می‌شود. برای پاسخگویانی که از رفاه اقتصادی پایین برخوردارند، کد ۰، رفاه اقتصادی متوسط کد ۱ و رفاه اقتصادی بالا کد ۲ داده شده است. این متغیر در سطح ترتیبی سنجیده می‌شود. بر اساس این نظریه در دوره‌های رواج و رونق اقتصادی مردم بیشتر ازدواج می‌کنند و در دوره‌های بحران و رکود اقتصادی ازدواج‌ها با تأخیر همراه بوده یا اصلاً

منتفی می‌شوند. یکی از معضلات عمده کشورهای در حال گذار، تورم و رکود ساختاری است. رشد بهداشت و رفاه عمومی، نرخ مرگ و میر را کاهش داده و باعث رشد بالای جمعیت در کشور می‌شود. نرخ رشد جمعیت و پیشرفت نسبی امکانات جمعی تقاضای کل را افزایش داده و تورم ساختاری را ایجاد می‌کند. (تقوی، ۱۳۷۶: ۱۴۲).

جوامعی که در حال گذار بوده‌اند یا در ابتدای توسعه صنعتی، از دیرهنگامی ازدواج بالایی برخوردارند که این پدیده در کشورهای غربی مشاهده شده است. شاید در سطح کلان عامل اصلی افزایش دیرهنگامی ازدواج ناشی از وجود ساختار اقتصادی در حال گذار در این کشورها باشد؛ زیرا همواره در ابتدای دوره‌ی رشد صنعت و به دنبال آن امکان آزادی فردی و کاهش حضور والدین در امر ازدواج و پایین بودن سطح زندگی و نیز وجود بیکاری، متوسط سن ازدواج بالا می‌باشد. (میشل، ۱۳۸۷: ۱۴۶).

افزایش بحران‌های سیاسی و اقتصادی و مولفه‌های مهم تورم رکودی چون: حجم نقدینگی، تورم رکود، کاهش تولید، بیکاری، مصرف‌گرایی و افزایش سطح انتظارات اثرات منفی بر سن ازدواج جوانان گذاشته و موانع و مشکلاتی را در عرصه اقتصادی در سر راه جوانان به وجود آورده است. (مجدالدین و جمالی، ۱۳۸۶: ۱۴۱).

سیلوانا مابریگادس^۱ معتقد است، الگوهای ازدواج از وضعیت درآمد اقتصادی زنان تأثیر می‌پذیرند، بهبود وضعیت اقتصادی زنان، دیرهنگامی ازدواج را نیز به همراه خواهد داشت. با شکل‌گیری فرهنگ و تغییرات نهادی به تشویق برابری قدرت (اقتصادی) برای هر دو جنس در جامعه و خانواده، سبب دیرهنگامی ازدواج، تمایل به شکل‌گیری خانواده هسته‌ای و افزایش تعداد افراد ازدواج نکرده می‌شود. در جوامع جدید، زنان به دلیل دارا بودن موقعیت اقتصادی، اشتغال بیرون از منزل، به دست آوردن فرصت‌ها و داشتن انگیزه برای دارا بودن انواع سرمایه‌ها مخصوصاً سرمایه اقتصادی ازدواجشان دیرهنگام صورت می‌گیرد و بخشی از درآمد خانواده توسط زنان تأمین می‌شود؛ و در نتیجه بر میزان باروری آن‌ها تأثیر گذاشته و تعداد فرزندان خانواده کاهش می‌یابد. اکثر آکادمی‌ها با ایده افزایش مشارکت زنان در بازارکار مخالف هستند، زیرا سبب دلسرد شدن آنها از ازدواج و دیرهنگامی ازدواج آنها می‌شود. (مابریگادس، ۲۰۱۵: ۸).

۵- بحث و یافته‌ها

در این پژوهش به بررسی نابهنگامی ازدواج و عوامل مرتبط با آن (اقتصادی، اجتماعی و جمعیتی) در بین ۱۲۸۵۸ نفر از جوانان در آستانه ازدواج کل کشور در سال ۱۳۹۳ پرداخته شد. هدف این پژوهش، تعیین میزان نابهنگامی ازدواج (بهنگام، دیرهنگام و زودهنگام) در واقع فاصله بین سن ایده‌آل و سن واقعی ازدواج پاسخگویان مورد مطالعه می‌باشد. در راستای اهداف پژوهش جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از شاخص‌های آمار توصیفی شامل: جداول توزیع فراوانی، درصدی به توصیف وضعیت و مشخصات جمعیت نمونه مورد بررسی خواهیم پرداخت؛ که این شناخت از طریق جدول متغیرهای مستقل با متغیر وابسته (نابهنگامی ازدواج) صورت می‌گیرد.

از رگرسیون لجستیک چندوجهی برای آزمون ارتباط متغیرهای مستقل با متغیر وابسته استفاده می‌شود. برای هر فرضیه دو مدل طراحی شده است. مدل کنترل شده و مدل کنترل نشده. در کنترل نشده فقط متغیر مستقل آمده است و در کنترل شده اثر متغیرها در ارتباط بین متغیر مستقل اصلی و وابسته کنترل شده است. متغیر وابسته نابهنگامی ازدواج و متغیرهای مستقل (تحصیلات، درآمد، اشتغال، محل سکونت، فاصله سنی زوجین، تعداد خواهر یا برادر، استفاده از اینترنت، متراژ منزل مسکونی، وضعیت منزل مسکونی، مزایای فرزندآوری، موانع فرزندآوری و رفاه اقتصادی) می‌باشد.

مفروض اول: بین وضعیت اشتغال و نابهنگامی ازدواج رابطه وجود دارد.

جدول ۴: ارتباط بین اشتغال و نابهنگامی ازدواج در بین مردان و زنان^۲

کنترل نشده			کنترل شده		
وضعیت اشتغال	بهنگام	زودهنگام	دیرهنگام	بهنگام	زودهنگام
مردان شاغل	۱	۰,۷۳۹	۱,۲۱۲	۱	۰,۳۹۴***
مردان غیرشاغل	۱	۱	۱	۱	۱
کنترل نشده			کنترل شده		
وضعیت اشتغال	بهنگام	زودهنگام	دیرهنگام	بهنگام	زودهنگام
زنان شاغل	۱	۰,۸۷۱	۱,۶۹۱***	۱	۲,۲۱۸***
زنان غیرشاغل	۱	۱	۱	۱	۱

1 Silvana Maubrigades

^۲ متغیرهای مستقلی که در مدل رگرسیون لجستیک به عنوان متغیرهای کنترلی وارد شده‌اند عبارت‌اند از: محل سکونت، سطح تحصیلات، سطح درآمد، رفاه اقتصادی، موانع فرزندآوری، مزایای فرزندآوری، مساحت منزل مسکونی، وضعیت منزل مسکونی، تعداد خواهر و برادر، اختلاف سنی زوجین، استفاده از اینترنت.

جدول ۴ نشان دهنده رگرسیون لجستیک بین وضعیت اشتغال و نابهنگامی ازدواج در دو وضعیت کنترل نشده و کنترل شده در دو گروه مردان و زنان می‌باشد. نتایج نشان می‌دهد که شانس ازدواج دیرهنگام برای مردان شاغل در وضعیت کنترل نشده و شده بالاتر از شانس ازدواج زودهنگام و به هنگام می‌باشد. همچنین شانس ازدواج دیرهنگام و ازدواج زودهنگام در سطح معناداری کمتر از یک هزارم تأیید شده است. همچنین نتایج نشان می‌دهد که در بین زنان شاغل در وضعیت کنترل نشده ازدواج دیرهنگام بیشترین شانس را داشته است. در حالی که در وضعیت کنترل شده شانس ازدواج زودهنگام بیشتر از بقیه موارد به دست آمده است. بر اساس جدول فوق، شانس ازدواج زودهنگام در وضعیت کنترل شده برای مردان شاغل کمتر از مردان غیر شاغل می‌باشد. همچنین برای زنان نیز این نتایج به دست آمده است. ولی این تفاوت با توجه به مقدار p value معنادار نمی‌باشد. در حالی که در ازدواج دیرهنگام، مردان و زنان شاغل بالاتری نسبت به مردان و زنان غیر شاغل دارند. با این تفاوت که این نتیجه برای مردان با توجه به مقدار p value معنادار نمی‌باشد؛ و برای زنان با توجه به مقدار p value معنادار می‌باشد؛ بنابراین زنان شاغل نسبت به زنان غیر شاغل، شانس ازدواج دیرهنگام بیشتری دارند. در حالی که در وضعیت کنترل شده، شانس ازدواج زودهنگام برای مردان شاغل کمتر از شانس ازدواج زودهنگام برای مردان غیر شاغل می‌باشد. این نتیجه در سطح معناداری کمتر از ۰.۰۱ تأیید شده است. در حالی که برای زنان، شانس ازدواج زودهنگام شاغلین بیشتر از غیر شاغلین می‌باشد و تفاوت آن با توجه به مقدار p value معنادار می‌باشد. در حالی که در ازدواج دیرهنگام مردان شاغل شانس بیشتری نسبت به مردان غیر شاغل دارند؛ اما زنان شاغل نسبت به زنان غیر شاغل شانس ازدواج دیرهنگام کمتری دارند. این نتایج نیز با توجه به مقدار p value تأیید شده است. نتایج بیانگر آن است که بین وضعیت اشتغال و نابهنگامی ازدواج رابطه معنادار وجود دارد؛ و در سطح ۹۹ درصد تأیید می‌شود.

فرضیه دوم: به نظر می‌رسد بین تحصیلات و نابهنگامی ازدواج رابطه وجود دارد

جدول ۵: ارتباط بین تحصیلات و نابهنگامی ازدواج در بین مردان و زنان^۱

کنترل نشده			کنترل شده		
میزان تحصیلات (مردان)	بهنگام	زودهنگام	دیرهنگام	بهنگام	زودهنگام
پایین	۱	۱,۲۲۹	۰,۹۸۹	۱	۱,۰۷۳
متوسط	۱	۱,۲۷۳*	۰,۸۱۸*	۱	۱,۰۵۸
بالا	۱	۱	۱	۱	۱
کنترل نشده			کنترل شده		
میزان تحصیلات زنان	بهنگام	زودهنگام	دیرهنگام	بهنگام	زودهنگام
پایین	۱	۳,۰۹۸***	۱,۰۰۴	۱	۳,۲۵۳***
متوسط	۱	۱,۸۸۷***	۰,۵۸۵***	۱	۲,۰۰۲***
بالا	۱	۱	۱	۱	۱

جدول ۵، نشان دهنده رگرسیون لجستیک بین میزان تحصیلات و نابهنگامی ازدواج در دو وضعیت کنترل نشده و کنترل شده در دو گروه مردان و زنان می‌باشد. در این آزمون ازدواج بهنگام و سطح تحصیلی بالا به عنوان گروه مرجع مد نظر قرار داده شده است. نتایج نشان می‌دهد که شانس ازدواج زودهنگام (۱,۲۲۹) مردان با تحصیلات پایین در وضعیت کنترل نشده بالاتر از شانس ازدواج بهنگام (۱) و شانس ازدواج دیرهنگام (۰,۹۸۹) می‌باشد. همچنین شانس ازدواج زودهنگام (۱,۲۷۳) مردان با تحصیلات متوسط، بالاترین شانس را داشته است. شانس ازدواج زودهنگام و ازدواج دیرهنگام (۰,۸۱۸) در وضعیت کنترل نشده با میزان تحصیلات متوسط برای مردان در سطح معناداری کمتر ۵ صدم تأیید شده است. نتایج نشان می‌دهد که در وضعیت کنترل شده شانس ازدواج دیرهنگام مردان با تحصیلات پایین بالاترین شانس را داشته است؛ و شانس ازدواج زودهنگام و بهنگام در نسبت شانس‌های بعدی قرار دارند؛ اما این تفاوت‌ها با توجه به مقدار p value معنادار نمی‌باشند. در حالی که در وضعیت کنترل شده برای مردان با میزان تحصیلات متوسط شانس ازدواج زودهنگام بیشتر از شانس ازدواج بهنگام و شانس ازدواج دیرهنگام می‌باشد. این نتیجه تنها در شانس ازدواج دیرهنگام با سطح اطمینان ۹۵ درصد تأیید شده است. در وضعیت کنترل نشده شانس ازدواج زودهنگام برای زنان با تحصیلات پایین، بالاترین شانس را دارا می‌باشد. این نتیجه در سطح معناداری کمتر از یک هزارم تأیید شده است. در حالی که شانس ازدواج دیرهنگام و شانس ازدواج بهنگام در نسبت شانس‌های بعدی قرار دارند. همچنین شانس ازدواج زودهنگام

۱) متغیرهای مستقلی که در مدل رگرسیون لجستیک به عنوان متغیرهای کنترلی وارد شده‌اند عبارت‌اند از: اشتغال، محل سکونت، سطح درآمد، رفاه اقتصادی، موانع فرزندآوری، مزایای فرزندآوری، مساحت منزل مسکونی، وضعیت منزل مسکونی، تعداد خواهر و برادر، اختلاف سنی زوجین، استفاده از اینترنت.

برای زنان با میزان تحصیلات متوسط بالاتر از شانس ازدواج بهنگام و شانس ازدواج دیرهنگام به دست آمده است. این تفاوت‌ها در سطح معناداری زیر یک هزارم تأیید شده است. در حالی که در وضعیت کنترل شده شانس ازدواج زودهنگام با سطح تحصیلات پایین، بالاترین نسبت شانس را به خود اختصاص داده است؛ و زنان با سطح تحصیلات متوسط، شانس ازدواج زودهنگام بالاترین نسبت شانس را دارا می‌باشد. این نتایج در سطح معناداری زیر یک هزارم تأیید شده است. همینطور شانس ازدواج دیرهنگام زنان با سطح تحصیلات پایین بالاترین نسبت شانس را به خود اختصاص داده است؛ و شانس ازدواج دیرهنگام با سطح تحصیلات متوسط و پایین نسبت شانس‌های دیگر را به خود اختصاص داده‌اند. همینطور ازدواج دیرهنگام برای زنان در سطح تحصیلات متوسط در وضعیت کنترل شده در سطح معناداری کمتر از یک هزارم تأیید شده است. بر اساس نتایج جدول فوق، شانس ازدواج زودهنگام در وضعیت کنترل نشده با تحصیلات پایین برای مردان کمتر از تحصیلات متوسط می‌باشد. همینطور شانس ازدواج زودهنگام در تحصیلات متوسط بیشتر از تحصیلات بالا می‌باشد؛ بنابراین شانس ازدواج زودهنگام در تحصیلات متوسط بیشتر از تحصیلات پایین و بالا می‌باشد. در حالی که در شانس ازدواج دیرهنگام، شانس میزان تحصیلات بالا بیشتر از شانس ازدواج در تحصیلات متوسط و پایین می‌باشد. در مقابل در وضعیت کنترل شده شانس ازدواج زودهنگام با تحصیلات متوسط، بیشترین شانس را به خود اختصاص داده است. این در حالی می‌باشد که برای زنان در وضعیت کنترل نشده سایر متغیرها، تحصیلات پایین شانس ازدواج زودهنگام بالاتری دارد. نتایج نشان می‌دهد که با بالا رفتن سطح تحصیلات زنان شانس ازدواج زودهنگام کاهش یافته است. در وضعیت کنترل شده برای زنان، تحصیلات پایین هم در ازدواج زودهنگام و هم در ازدواج دیرهنگام شانس بیشتری نسبت به تحصیلات بالا و تحصیلات متوسط داشته است؛ اما این نتیجه با توجه به سطح معناداری در ازدواج زودهنگام تأیید شده ولی در ازدواج دیرهنگام با توجه به مقدار p value معنادار نمی‌باشد. نتایج نشان می‌دهد، بین سطح تحصیلات و ناهنگامی ازدواج رابطه معنادار وجود دارد. با توجه به اینکه سطح معناداریش کمتر از ۰.۵ به دست آمده است؛ بنابراین این فرضیه تأیید می‌شود.

مفروض سوم: به نظر می‌رسد بین وضعیت درآمد و ناهنگامی ازدواج رابطه معناداری وجود دارد.

جدول ۶: ارتباط بین وضعیت درآمد و ناهنگامی ازدواج در بین مردان و زنان^۱

کنترل شده			کنترل نشده			میزان درآمد (مردان)
دیرهنگام	زودهنگام	بهنگام	دیرهنگام	زودهنگام	بهنگام	بدون درآمد
۰.۴۷۸	۱.۳۹۴	۱	***۰.۵۶۲	۰.۰۰۶	۱	کمتر از یک میلیون
***۰.۶۵	۰.۸۴۱	۱	***۰.۶۷۸	*۰.۷۹۸	۱	بین یک تا دو میلیون
**۰.۸۹	۰.۷۷۳	۱	۰.۷۸۹	۰.۹۰۳	۱	بیش از دو میلیون
۱	۱	۱	۱	۱	۱	

کنترل شده			کنترل نشده			میزان درآمد (زنان)
دیرهنگام	زودهنگام	بهنگام	دیرهنگام	زودهنگام	بهنگام	بدون درآمد
۰.۵۷۹*	۱.۴۳۲	۱	۰.۷۷۳	۰.۴۳۲	۱	کمتر از یک میلیون
۱.۰۰۳	۰.۸۷۹	۱	۰.۷۵۶	۰.۹۹۵	۱	بین یک تا دو میلیون
۱.۴۱۶	۱.۰۲۶	۱	۰.۹	۱.۳۸۳	۱	بیش از دو میلیون
۱	۱	۱	۱	۱	۱	

جدول ۶ رگرسیون لجستیک بین میزان درآمد و ناهنگامی ازدواج در دو وضعیت کنترل نشده و کنترل شده بین دو گروه مردان و زنان را نشان می‌دهد. نتایج نشان می‌دهد که شانس ازدواج زودهنگام (۱.۰۰۶) مردان بدون درآمد، بیشتر از شانس ازدواج بهنگام و شانس ازدواج دیرهنگام در وضعیت کنترل نشده می‌باشد؛ اما این تفاوت با توجه به مقدار p value معنادار نمی‌باشد. همچنین در حالت کنترل شده، در وضعیت بدون درآمد شانس ازدواج زودهنگام بالاتر از شانس ازدواج بهنگام و شانس ازدواج دیرهنگام می‌باشد؛ اما این تفاوت با توجه به مقدار p value معنادار نمی‌باشد. زنانی که شانس هیچ درآمدی ندارند شانس ازدواج زودهنگام در بین آن‌ها بالاتر می‌باشد. هم در وضعیت کنترل شده و هم کنترل نشده. برای زنان با درآمد کمتر از یک میلیون، در وضعیت کنترل نشده شانس ازدواج بهنگام بالاترین نسبت شانس را داشته است. در حالی که در وضعیت کنترل شده شانس ازدواج

۱- متغیرهای مستقلی که در مدل رگرسیون لجستیک به عنوان متغیرهای کنترلی وارد شده‌اند عبارت‌اند از: اشتغال، محل سکونت، سطح تحصیلات، رفاه اقتصادی، موانع فرزندآوری، مزایای فرزندآوری، مساحت منزل مسکونی، وضعیت منزل مسکونی، تعداد خواهر و برادر، اختلاف سنی زوجین، استفاده از اینترنت.

۲- در جدول تعداد سه ستاره، سطح معناداری کمتر از یک هزارم را نشان می‌دهد، دو ستاره سطح معناداری کمتر از یک صدم و یک ستاره، سطح معناداری کمتر از پنج صدم را نشان می‌دهد.

دیرهنگام بالاترین نسبت شانس را دارا می‌باشد. این در حالی می‌باشد که شانس ازدواج زودهنگام در زنان بین سطح یک تا دو میلیون درآمد در وضعیت کنترل نشده بالاترین نسبت شانس را به خود اختصاص داده است. در مقابل، در وضعیت کنترل شده شانس ازدواج دیرهنگام رتبه نخست را به خود اختصاص داده است هیچکدام از این تفاوت‌ها در دو گروه تأیید نشده است. بر اساس نتایج جدول فوق، شانس ازدواج زودهنگام در وضعیت کنترل نشده با وضعیت بدون درآمد، برای مردان بیشتر از سطح درآمد کمتر از یک میلیون تومان می‌باشد. همینطور شانس ازدواج زودهنگام با سطح درآمد کمتر از یک میلیون پایین‌تر از سطح درآمد بین یک تا دو میلیون می‌باشد. همچنین شانس ازدواج زودهنگام با سطح درآمد بین یک تا دو میلیون پایین‌تر از سطح درآمد بیش از دو میلیون می‌باشد. در حالی که در شانس ازدواج دیرهنگام، شانس سطح درآمد بیش از دو میلیون بیشتر از شانس ازدواج با مابقی سطح درآمدها می‌باشد. این در حالی می‌باشد که در وضعیت کنترل شده، شانس ازدواج زودهنگام در وضعیت بدون درآمد بیشترین شانس را به خود اختصاص داده است و بعد از آن سطح درآمدی بیش از دو میلیون، کمتر از یک میلیون بین یک تا دو میلیون به ترتیب قرار دارند. این در حالی می‌باشد که، برای زنان در وضعیت کنترل نشده، شانس ازدواج زودهنگام زنان با وضعیت بدون درآمد بیشترین شانس را نسبت به سایر موارد به خود اختصاص داده است. شانس ازدواج دیرهنگام با سطح درآمدی بیشتر از دو میلیون بالاترین نسبت شانس ازدواج دیرهنگام را به خود اختصاص داده است. در وضعیت کنترل شده برای زنان، شانس ازدواج زودهنگام در وضعیت بدون درآمد بیشتر از شانس ازدواج زودهنگام با سطح درآمدی بین یک تا دو میلیون، بیش از دو میلیون و کمتر از یک میلیون می‌باشد؛ و شانس ازدواج دیرهنگام در همین گروه در وضعیت بین یک تا دو میلیون بالاترین شانس ازدواج دیرهنگام را نسبت به سایر موارد به خود اختصاص داده است.

بر اساس نتایج به دست آمده، بین درآمد و ناهنگامی ازدواج رابطه معنادار وجود دارد. با توجه به اینکه سطح معناداریش کمتر ۵ صدم به دست آمده است، بنابراین این فرضیه تأیید می‌شود.

۶- نتیجه گیری

نتایج پژوهش نشان می‌دهد شانس ازدواج دیرهنگام زنان شهری بالاتر از شانس ازدواج دیرهنگام زنان روستایی می‌باشد. (کنترل شده)، این نتیجه با یافته‌های داس و دوامونی (۱۹۹۸)، در کشور هند که تفاوت در الگوی ازدواج زنان شهری در مقایسه با زنان روستایی را تأیید می‌کند و نشان می‌دهد که زنان شهری در مقایسه با زنان روستایی در سنین بالاتری ازدواج می‌کنند، همسو می‌باشد. همچنین شانس ازدواج دیرهنگام مردان و زنان شاغل بالاتر از شانس ازدواج مردان و زنان غیر شاغل می‌باشد. (کنترل نشده). همچنین به نظر می‌رسد زنان شاغل نسبت به هم‌تایان غیر شاغل خود بیشتر دیرهنگامی ازدواج را تجربه می‌کنند و شانس ازدواج دیرهنگام زنان با سطح تحصیلات بالا، از شانس ازدواج دیرهنگام زنان با تحصیلات پایین، بالاتر می‌باشد. زنان و مردان پایین بودن سطح تحصیلات را با ازدواج زودهنگام برای خود متصور شده‌اند. این نتیجه با یافته‌های (برودرل^۱ و دیکمن^۲: ۱۹۹۷). در سه کشور ایالت متحده آمریکا، آلمان شرقی و غربی که معنادار بودن افزایش سطح تحصیلات و ناهنگامی ازدواج را تأیید می‌کند همسو بوده است. دخترانی که دیرتر ازدواج می‌کنند از تحصیلات بالاتری برخوردارند، نگرش فرامادی به ازدواج دارند و اعتقاد بیشتری دارند که با ازدواج هزینه فرصت از دست رفته بیش از فرصت ازدواج است، نیز هم‌جهت می‌باشد. با توجه به تأیید شدن رابطه سطح تحصیلات و ناهنگامی ازدواج این نتایج با یکدیگر هم‌سو می‌باشند. رابطه بین وضعیت درآمد و ناهنگامی ازدواج نیز بسیار معنادار است. الگوهای ازدواج از وضعیت درآمد اقتصادی زنان تأثیر می‌پذیرند، بهبود وضعیت اقتصادی زنان، دیرهنگامی ازدواج را نیز به همراه خواهد داشت. در جوامع جدید، زنان به دلیل دارا بودن موقعیت اقتصادی، اشتغال بیرون از منزل، به دست آوردن فرصت‌ها و داشتن انگیزه برای دارا بودن انواع سرمایه‌ها مخصوصاً سرمایه اقتصادی از دواجشان دیرهنگام صورت می‌گیرد. بر اساس یافته‌های تحقیق، شانس ازدواج زودهنگام مردان با درآمد پایین، بالاتر می‌باشد. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد، مردانی که ازدواج خود را زودهنگام ارزیابی می‌کردند از درآمد پایینی برخوردار بوده‌اند. در حالی که تحقیقات پیشین عکس این نتیجه را نشان می‌دهد؛ و مردانی که از درآمد پایینی برخوردار بوده‌اند، ازدواج دیرهنگام داشته‌اند؛ بنابراین نتایج ما در این تحقیق و در گروه مردان عکس نتایج مطالعات پیشین را نشان می‌دهد.

1 Bruderl

2 Diekmann

منابع

۱. تقوی، مهدی. (۱۳۷۴). مقدمه‌ای بر جامعه‌شناسی خانواده. تبریز: انتشارات دانشگاه پیام‌نور.
۲. ساروخانی، باقر. (۱۳۸۷). مقدمه‌ای بر جامعه‌شناسی خانواده. تهران: سروش.
۳. شیخی، محمدتقی. (۱۳۸۰). جامعه‌شناسی زنان و خانواده. تهران: نشر شرکت سهامی انتشار.
۴. صادقی، رسول؛ قدسی، علی‌محمد و افشار کهن، جواد. (۱۳۸۶). «واکاوی مسئله ازدواج و اعتبار سنجی یک راه‌حل». پژوهش زنان، دوره ۵، شماره ۱. ۱۲-۲۸.
۵. صدیق اورعی، غلامرضا. (۱۳۷۸). «مسائل اجتماعی جوانان». مشهد: انتشارات جهاد دانشگاهی.
۶. کاظمی پور، شهلا. (1385). «تحول سن ازدواج در ایران و عوامل جمعیتی مؤثر بر آن». پژوهش زنان، پاییز ۸۳، دوره ۲، شماره ۳.
۷. گیدنز، آنتونی. (۱۳۸۶). «چشم‌اندازهای جهانی». (ترجمه: محمدرضا جلائی پور)، تهران: طرح نو.
۸. محمودیان، حسین. (۱۳۸۳). «سن ازدواج در حال افزایش»: بررسی عوامل پشتیبان. نامه علوم اجتماعی، شماره ۲۴.
۹. میشل، آندره. (۱۳۵۴). «جامعه‌شناسی خانواده و ازدواج». (ترجمه: فرنگیس اردلان). تهران: دانشگاه تهران.
۱۰. مجدالدین، اکبر و جمالی، احمدرضا. (۱۳۸۶). «بررسی دلایل و آثار افزایش سن ازدواج دختران روستایی در آشتیان». پژوهشنامه علوم انسانی، شماره ۵۳.
11. Casterline, J. B., & National Research Council (US) Committee on Population (2001). Diffusion processes and fertility transition: selected perspectives. National Academies Press (US).
12. Jensen, R., & Thornton, R. (2003). Early female marriage in the developing world.
13. Gender & Development, 11(2).
14. Maubrigades, S. (2015). Connections between womens age at marriage and social and economic development (No. 39).

Study of Factors Associated with Timing of Marriage Among Young Iranians on the Verge of Marriage (Case Study of the Year 2014)

Sahar Hoseinkhani Hezaveh

Master of Sociology, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran

E-mail: sahar.hoseinkhani1992@gmail.com

Abstract

Marriage, as a significant element influencing the main demographic component, holds a special place in population studies. The timing of marriage, whether early or late, affects the average age of marriage and alters the duration and rate of fertility. This issue has demographic implications, such as changes in the age structure, issues related to the youth and aging of the population. Economically, socially, and culturally, it necessitates a reevaluation of policies related to education, employment, and unemployment issues. The research method used in this study is secondary analysis. In this research, data collection was carried out using questionnaires and data extracted by the Statistical Research Institute. The questionnaires used in the research include a number of open and closed questions. In the study conducted by the Statistical Research Institute, separate questionnaires were designed for each gender. The data collection was carried out from the 1st to the 15th of September 2014. Data analysis was performed using SPSS software and multinomial logistic regression tests to relate independent variables with the dependent variable. Based on the findings from twelve research hypotheses, eleven have been confirmed. The results indicate that the likelihood of late marriage is higher among urban women compared to rural women. Also, the chances of late marriage for employed men and women are higher than for unemployed men and women. According to the results, the likelihood of late marriage among women with higher education is greater than among women with lower education. The findings suggest that as women's income increases, so does their likelihood of marrying later. Also, men and women with fewer siblings tend to marry earlier.

Keywords: Timing of marriage, economy, employment, education, year 2014